

Διερεύνηση των απόψεων των Νηπιαγωγών γύρω από το ζήτημα της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με τους γονείς των μαθητών τους

Ιωαννέτα Δημουλή

anndimouli1@gmail.com

Νηπιαγωγός

Περίληψη. Η παρούσα εργασία μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί και συγκεκριμένα οι νηπιαγωγοί αντιλαμβάνονται την επικοινωνία τους με τους γονείς. Συγκεκριμένα, διερευνώνται τα οφέλη που αποκομίζουν οι γονείς, τα παιδιά, αλλά και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί από αυτήν την επικοινωνία. Επίσης, αναδύονται οι μορφές επικοινωνίας που προτιμούν οι εκπαιδευτικοί, τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να έρθουν πιο κοντά στους γονείς, καθώς και οι τομείς στους οποίους θέλουν να συνεργαστούν μαζί τους. Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν, ότι οι νηπιαγωγοί επιδιώκουν να επικοινωνούν με τους γονείς, παρά τα διάφορα εμπόδια που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια αυτής της επικοινωνίας. Σαφή προτίμηση φαίνεται να έχουν, στη διεξαγωγή συναντήσεων για την ενημέρωση των γονέων, ενώ μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούν την τηλεφωνική επικοινωνία και τα ενημερωτικά σημειώματα. Τέλος, οι περισσότεροι είναι υπέρ της συνεργασίας με τους γονείς σε διάφορους τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι νηπιαγωγοί θέλουν να συμμετέχουν οι γονείς σε διάφορες σχολικές εκδηλώσεις και δράσεις και να συνοδεύουν τα παιδιά όταν χρειάζεται. Οι περισσότεροι επίσης νηπιαγωγοί, ήταν υπέρ της συνεργατικής διδασκαλίας, ενώ αντίθετα όλοι τους, φάνηκαν αρνητικοί στην εμπλοκή των γονέων σε διοικητικά, αλλά και διδακτικά θέματα.

Λέξεις κλειδιά: εκπαιδευτικοί, απόψεις, επικοινωνία, συνεργασία.

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια έγιναν πολλές έρευνες σχετικά με το πόσο σημαντική είναι η επικοινωνία και συνεργασία ανάμεσα στους δυο κυριότερους θεσμούς κοινωνικοποίησης του παιδιού, την οικογένεια και τους εκπαιδευτικούς. Τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών έδειξαν, ότι η συνεργασία μεταξύ αυτών των δυο αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες για την πρόοδο και την αποτελεσματικότητα της σχολικής πράξης (Ζηλιασκοπούλου, 2013) μιας και η ίδια φαίνεται να έχει πολύ θετικά αποτελέσματα τόσο για τους ίδιους όσο και για το παιδί.

Συγκεκριμένα, μέσα από τη συνεργασία των γονιών και των εκπαιδευτικών, το παιδί αποκτά τη δυνατότητα να αναπτυχθεί με πιο υγιή τρόπο, γνωστικά, συναισθηματικά αλλά και κοινωνικά (Ζηλιασκοπούλου, 2013). Μπορεί επίσης μέσω αυτής της αλληλεπίδρασης που βιώνει, να ωριμάσει συναισθηματικά (Λέντα, 2005), να αναπτύξει μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση, να βελτιώσει τα κίνητρά του για μάθηση και κατ' επέκταση για καλύτερες σχολικές επιδόσεις, να γίνει πιο υπεύθυνο και εν τέλει να αποκτήσει μια θετικότερη στάση για το σχολείο. Οι γονείς από την πλευρά τους επικοινωνώντας με τους εκπαιδευτικούς κατορθώνουν να βελτιώσουν σε μεγάλο βαθμό τη σχέση που έχουν με το παιδί τους. Αποκτούν σταδιακά περισσότερες δεξιότητες, ώστε να μπορούν να το βοηθήσουν και στο

σπίτι. Κατανοούν καλύτερα τις αδυναμίες και τις ικανότητές του και μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα που προκύπτουν στη συμπεριφορά του (Μυλωνάκου-Κεκέ, 2009). Παρόμοια και οι εκπαιδευτικοί, όταν συνεργάζονται με τους γονείς, έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες των μαθητών τους, να μάθουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτούς, αλλά και με τις συνθήκες που επικρατούν στο σπίτι τους. Κατορθώνουν έτσι να τους υποστηρίξουν περισσότερο, προσαρμόζοντας το πρόγραμμά τους και τις δράσεις τους στις ανάγκες των μαθητών, πράγμα που τους κάνει πιο αποτελεσματικούς (Μυλωνάκου-Κεκέ, 2009).

Σύμφωνα με παλαιότερες έρευνες, οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την σημασία της επικοινωνίας τους με τους γονείς, δίστανται. Οι περισσότεροι από αυτούς, συμφωνούν ως προς την συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον θεωρούν, την ενεργή συμμετοχή τους σε αυτήν, τον ακρογωνιαίο λίθο της επιτυχίας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Σταμάτης & Κρασοπούλου, 2012) και δείχνουν πολύ θετικοί να συνεργαστούν μαζί τους. Πιστεύουν ότι από τους γονείς, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν περισσότερες πληροφορίες για το παιδί (Koutrouba et al, 2009, Αποστόλου κά, 2013), οι οποίες θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν καλύτερα τα όποια προβλήματα συμπεριφοράς παρουσιάσει αυτό στο σχολείο (Ματσαγγούρας & Πούλου, 2009).

Υπάρχει όμως και μια άλλη κατηγορία εκπαιδευτικών, που επιθυμούν μεν τη συνεργασία με τους γονείς, αλλά την τοποθετούν μέσα στα δικά τους όρια, βάσει του κανονισμού λειτουργίας του σχολείου και των πλαισίων που ορίζουν οι ίδιοι (Πεντέρη & Πετρογιάννης, 2013). Οι εκπαιδευτικοί αυτοί υποστηρίζουν την ύπαρξη μιας διαχωριστικής γραμμής ανάμεσα στους ρόλους και τις λειτουργίες των ίδιων και των γονέων και επιλέγουν, όταν και εάν συνεργαστούν μαζί τους, αυτό να γίνει από «απόσταση» και με τους όρους που θέτουν οι ίδιοι (Παπούλα & Θεοφιλίδης, 2008). Όσοι εκπαιδευτικοί επιθυμούν να επικοινωνούν με τους γονείς, τα τελευταία χρόνια πειραματίστηκαν με διάφορα τεχνολογικά μέσα προκειμένου να το κατορθώσουν. Οι συνήθεις μορφές επικοινωνίας που χρησιμοποιούν είναι, η προφορική επικοινωνία (ενημερωτικές συναντήσεις καθώς και ολιγόλεπτες συνομιλίες, όταν ο γονιός έρχεται στο σχολείο να παραλάβει ή να αφήσει το παιδί του), η γραπτή επικοινωνία (ενημερωτικά φυλλάδια και σημειώματα, e-mails, αλλά και εκθέσεις στον πίνακα ανακοινώσεων) και η τηλεφωνική επικοινωνία, την οποία όμως εκπαιδευτικοί την χρησιμοποιούν μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις (Λαλούμη-Βιδάλη, 2008).

Βάσει ερευνών, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί δείχνουν μεγάλη προτίμηση στην πρώτη μορφή επικοινωνίας, δηλαδή στην διεξαγωγή συναντήσεων με τους γονείς, γιατί έτσι, μπορούν να τους ενημερώνουν, αλλά και να ενημερώνονται και οι ίδιοι από αυτούς πιο αποτελεσματικά. Σύμφωνα με έρευνα των Ματσαρούγγα & Πούλου, (2009) μάλιστα, οι εκπαιδευτικοί την προτείνουν ως βασικότερο τρόπο, για να αποκτήσουν ουσιαστική επαφή με τους γονείς και να δημιουργήσουν τη βάση για μια επιτυχημένη και αποτελεσματική συνεργασία μαζί τους. Ενδιαφέρον έχει το γεγονός, ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί προτιμούν, οι συναντήσεις αυτές να γίνονται κυρίως στο σχολικό χώρο και όχι εκτός αυτού (Λαλούμη-Βιδάλη, 2008). Ξεχωριστή σημασία επίσης, έχει η άποψη πολλών εκπαιδευτικών, ότι οι ίδιοι αντιμετωπίζουν πολλά εμπόδια στην προσπάθειά τους να συνεργαστούν με τους γονείς. Ένα από τα βασικότερα εμπόδια που αναφέρουν σε προηγούμενες έρευνες, είναι ότι οι περισσότεροι γονείς λόγω βιοποριστικών προβλημάτων, αλλά και λόγω φόρτου εργασίας, αδυνατούν να τους επισκεφθούν συχνά, για να ενημερωθούν για το παιδί τους (Χριστοφοράκη, 2011). Επιπλέον, αναφέρουν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολία λόγω της διαφορετικής γλώσσας που μιλούν κάποιοι αλλοδαποί γονείς. Η δυσκολία αυτή

συνοδευόμενη από ένα έντονο άγχος των γονέων, καταλήγει να πιέζει τους εκπαιδευτικούς με αποτέλεσμα η μεταξύ τους συνεργασία να γίνεται δυσάρεστη (Χαιρέτη, 2011).

Παρά τους εναλλακτικούς τρόπους συνεργασίας (Erstein, 1985), που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν γονείς και εκπαιδευτικοί (αλληλο-ενημέρωση, εθελοντική βοήθεια γονέων σε σχολικές εργασίες, συμμετοχή γονέων σε σχολικές εκδηλώσεις, συμμετοχή γονέων σε διοικητικά και οργανωτικά θέματα), αρκετοί από τους εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι έχουν την κύρια ευθύνη για την εκπαίδευση των παιδιών (Χαιρέτη, 2011) και γι αυτό δεν επιθυμούν την εμπλοκή των γονέων σε κάποιους τομείς. Έτσι, δε θέλουν τη συμμετοχή των γονέων στη διοίκηση του σχολείου και στην επιλογή των μέσων διδασκαλίας. Επιπλέον, θέματα που αφορούν τη μαθησιακή διαδικασία και τη διδασκαλία, θεωρούν ότι είναι δική τους αρμοδιότητα και δεν θέλουν να τη μοιραστούν με τους γονείς (Ματσαγγούρας & Πούλου, 2009).

Σκοπός και σημασία έρευνας-Ερευνητικά ερωτήματα.

Βασικός σκοπός της δικής μας έρευνας, είναι η διερεύνηση της επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών, μέσα από τις απόψεις των τελευταίων. Θα παρουσιάσουμε τις θέσεις Ελλήνων νηπιαγωγών σχετικά με το ζήτημα της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με τους γονείς των μαθητών. Πρωταρχικός μας στόχος είναι, να εξετασθεί αν οι εκπαιδευτικοί θεωρούν σημαντική την ύπαρξη επικοινωνίας με τους γονείς και αν την επιδιώκουν στην καθημερινότητά τους. Έπειτα, θα παρουσιαστούν οι απόψεις τους σχετικά με τη μορφή και τα χαρακτηριστικά που επιθυμούν να έχει αυτή η επικοινωνία. Τέλος, θα καταγραφούν τα εμπόδια, που οι ίδιοι θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να προσεγγίσουν τους γονείς και θα παρουσιαστούν οι τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στους οποίους οι ίδιοι αποζητούν τη συνεργασία των γονέων.

Αυτό που καθιστά σημαντική και αναγκαία τη συγκεκριμένη έρευνα είναι αρχικά, ότι προσπαθεί να εξετάσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών, γιατί αυτοί με βάση αρκετές έρευνες (Κιρκιγιάννη, 2012, Πεντέρη & Πετρογιάννης, 2013, Σταμάτης, 2009, Berger, 2004) ευθύνονται περισσότερο, για την δημιουργία ενός ουσιαστικού επικοινωνιακού πλαισίου ανάμεσα στους ίδιους και στους γονείς. Οι ίδιοι, εξαιτίας του θεσμικού τους ρόλου, αλλά και λόγω της ικανότητας και της επαγγελματικής ευθύνης που έχουν, είναι αυτοί που πρέπει να διευκολύνουν περισσότερο την επικοινωνία με τους γονείς. Για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να γνωρίζουμε τις απόψεις τους, μιας και χρειάζεται να επωμισθούν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης, και να πάρουν τις σχετικές πρωτοβουλίες, ώστε να ενδυναμώσουν την εμπλοκή των γονέων στα εκπαιδευτικά θέματα.

Επιπρόσθετα η παρούσα έρευνα κάνει μια προσπάθεια να εξετάσει το παραπάνω ζήτημα σε βάθος, πραγματοποιώντας μια ποιοτική μελέτη, κάτι που ελάχιστες εκ των προηγούμενων ερευνών προσπάθησαν (Χριστοφοράκη, 2011, Παπούλα & Θεοφιλίδης, 2008), μιας και οι περισσότερες ασχολήθηκαν με το θέμα, σε ποσοτικό επίπεδο (Μπόνια, 2011; Ματσαγγούρας & Πούλου, 2009, Αποστόλου κά, 2013; Βουδούρη κά, 2013). Εκτός αυτού, ένα ακόμη στοιχείο που διαφοροποιεί την έρευνα, είναι ότι σε αυτήν προσπαθούμε να μελετήσουμε τις απόψεις των εκπαιδευτικών, συσχετίζοντάς τες και με έναν παράγοντα με τον οποίο έχουν ασχοληθεί ελάχιστες προηγούμενες έρευνες (Μπόνια, 2011). Αναφερόμαστε στο οικολογικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εργάζονται οι εκπαιδευτικοί. Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνά μας θα διερευνηθεί, εάν το είδος της περιοχής (αστική, ημιαστική, αγροτική) στην οποία ανήκει η έδρα του σχολείου, όπου εργάζονται οι

εκπαιδευτικοί, μπορεί να επηρεάσει τις απόψεις τους σχετικά με το ζήτημα της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με τους γονείς.

Ειδικότερα, τα ερευνητικά ερωτήματα που καλούμαστε να απαντήσουμε στην έρευνα μας είναι τα εξής:

- i. Οι Έλληνες νηπιαγωγοί θεωρούν σημαντική την επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς των μαθητών τους και για ποιους λόγους;
- ii. Την επιδιώκουν στην καθημερινότητα;
- iii. Ποιες μορφές και ποια χαρακτηριστικά προτιμούν να έχει η επικοινωνία με τους γονείς;
- iv. Ποιες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να επικοινωνήσουν με τους γονείς;
- v. Σε ποιους τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποζητούν τη συνεργασία των γονέων και σε ποιους όχι;
- vi. Ποιο ρόλο παίζει το οικολογικό πλαίσιο του σχολείου στη διαμόρφωση των απόψεων τους σχετικά με το ζήτημα της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με τους γονείς;

Μεθοδολογία-Διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας.

Είδος έρευνας.

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε ήταν μια ποιοτική έρευνα. Η στρατηγική που ακολουθήθηκε, ήταν αυτή της ομοιογενούς δειγματοληψίας, με βάση την οποία, επιλέχθηκε σκόπιμα ένα δείγμα ατόμων, με κριτήριο το αν τα άτομα αυτά αποτελούσαν μέλη μιας υποομάδας με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Επιλέξαμε να πραγματοποιήσουμε αυτού του είδους την έρευνα, γιατί μέσω αυτής είχαμε τη δυνατότητα να μελετήσουμε σε βάθος και με σαφήνεια το ζήτημα που μας ενδιαφέρει, μέσα από τα μάτια των ίδιων των συμμετεχόντων, αναδεικνύοντας τις εμπειρίες τους, ανεξάρτητα από το πόσο μεγάλος ή μικρός ήταν ο αριθμός τους (Κακοκέφαλου & Φωκά, 2015).

Συμμετέχοντες

Στη συγκεκριμένη έρευνα συμμετείχαν δώδεκα ενεργοί Έλληνες νηπιαγωγοί, οι οποίοι εργάζονται σε νηπιαγωγεία που ανήκουν σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές του Νομού Κέρκυρας, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2016-17. Η επιλογή του δείγματος, έγινε με την τεχνική της σκόπιμης δειγματοληψίας. Βασικά κριτήρια για την επιλογή του, ήταν το οικολογικό πλαίσιο, στο οποίο ανήκαν τα νηπιαγωγεία, στα οποία εργαζόταν οι νηπιαγωγοί (αστική, ημιαστική, αγροτική περιοχή), η δυνατότητα πρόσβασης που είχαμε σε αυτά και η διαθεσιμότητα των νηπιαγωγών τους να συμμετάσχουν στην έρευνά μας. Συγκεκριμένα, επιλέχθηκαν έξι νηπιαγωγεία από τα εβδομήντα δυο, δημόσια νηπιαγωγεία του Νομού, (με βάση τα σχετικά στοιχεία που πήραμε από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Κέρκυρας). Από αυτά, δυο Νηπιαγωγεία είχαν έδρα σε αστική περιοχή, άλλα δυο είχαν έδρα σε ημιαστική και άλλα δυο σε αγροτική.

Εργαλείο έρευνας και διαδικασία συλλογής δεδομένων.

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων της έρευνας, ήταν η συνέντευξη. Συγκεκριμένα, έγιναν ατομικές, προσωπικές και ημι-δομημένες συνεντεύξεις στους συμμετέχοντες και χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για τη συλλογή των απόψεών τους. Η κάθε συνέντευξη είχε διάρκεια 15-20 λεπτά. Στις ημι-δομημένες αυτές

συνεντεύξεις που πραγματοποιήσαμε, υπήρχαν κάποιες προκαθορισμένες ερωτήσεις, τις οποίες απευθύναμε στους συμμετέχοντες, όμως οι ίδιοι είχαν τη δυνατότητα να κάνουν και μια ανοιχτή συζήτηση μαζί μας, βασιζόμενοι στις αρχικές ερωτήσεις. Μπορούσαν έτσι να εκφράσουν την άποψή τους με έναν πιο ελεύθερο τρόπο χωρίς να περιορίζονται να επιλέξουν συγκεκριμένες απαντήσεις (1)¹. Τέλος, όπως σε όλες τις μορφές συνεντεύξεων (Creswell, 2011), έτσι και σε αυτήν, μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων, ακολούθησε η διαδικασία ανάλυσής, στην οποία θα αναφερθούμε αργότερα.

Αποτελέσματα

Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων της παρούσας έρευνας ομαδοποιήθηκαν σε δεκατρείς κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές σχετίζονται με τις ερωτήσεις στις οποίες υποβλήθηκαν οι συμμετέχοντες και είναι οι εξής: σημασία επικοινωνίας, οφέλη εκπαιδευτικών, οφέλη γονιών, οφέλη παιδιού, επιδίωξη επικοινωνίας στην καθημερινότητα, μορφές επικοινωνίας, ατομική ή ομαδική συνάντηση, πλεονεκτήματα συνάντησης, χώρος συνάντησης, συχνότητα επικοινωνίας, δυσκολίες στην επικοινωνία και τομείς συνεργασίας και μη συνεργασίας.

Ρωτώντας τους εκπαιδευτικούς για τη σημασία της επικοινωνίας με τους γονείς, όλοι δήλωσαν πως θεωρούν ότι είναι μεγάλη. Μάλιστα, μια εξ αυτών είπε χαρακτηριστικά: «Σίγουρα πρέπει να επικοινωνούμε, για να ενημερώνονται και οι δυο πλευρές. Να ενημερώνονται οι εκπαιδευτικοί για τη συμπεριφορά του παιδιού στο σπίτι και αντίστοιχα και οι γονείς για τη συμπεριφορά του παιδιού στο σχολείου». Όλοι οι εκπαιδευτικοί συμφώνησαν ότι η επικοινωνία αυτή προσδίδει πολλά οφέλη τόσο στους ίδιους, όσο και στους γονείς, αλλά και στο παιδί. Μια νηπιαγωγός μάλιστα δήλωσε: «Εμένα με ωφελεί πάρα πολύ, γιατί μπορώ έτσι να δω ποια είναι τα μειονεκτήματα και ποια τα προτερήματα του παιδιού». Μια άλλη επίσης: «Για τον ίδιο το γονιό πιστεύω επίσης ότι υπάρχει όφελος, γιατί μπορώ και εγώ να του μεταδώσω τις δικές μου απόψεις από τη δράση του παιδιού του στην ομάδα με αποτέλεσμα να γνωρίζει ο γονιός τι συμβαίνει όταν το παιδί του βρίσκεται με άλλα παιδιά, πώς αλληλεπιδρά και όχι όταν είναι μόνο του, που τα έχει όλα δικά του». Τέλος, αναφορικά με τα οφέλη του παιδιού, μια τρίτη νηπιαγωγός επισήμανε ότι «Τα οφέλη υφίστανται και για το παιδί, αφού μπορούν και οι δυο πλευρές, βοηθώντας η μία την άλλη, να το βοηθήσουν καλύτερα». Σχετικά με το αν οι νηπιαγωγοί επιδιώκουν την επικοινωνία στην καθημερινότητά τους, όλοι απάντησαν θετικά. Χαρακτηριστικά, κάποια εξ αυτών είπε: «Την επιδιώκω σε καθημερινή βάση, το πρωί όταν έρχεται ο γονιός... εάν συμβεί κάτι ενημερώνω το γονιό το μεσημέρι ή όταν βιάζονται το μεσημέρι το κάνω το πρωί της επόμενης μέρας».

Οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων έδειξαν να προτιμούν την διεξαγωγή συναντήσεων, ως μορφή επικοινωνίας. Όπως είπε συγκεκριμένα μια νηπιαγωγός: «Για ουσιαστική επικοινωνία για την πρόοδο του παιδιού και για την συμπεριφορά του, χρησιμοποιούμε τη διεξαγωγή συναντήσεων». Εξάιρεση αποτελούν κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις, στις οποίες οι εκπαιδευτικοί προτιμούν την τηλεφωνική επικοινωνία και τα ενημερωτικά σημειώματα. Αυτές είναι, όταν αρρωστήσει κάποιο παιδί κατά τη διάρκεια του μαθήματος (2) ή λείπει αρκετές μέρες από το σχολείο (3). Επίσης, όταν οι γονείς του έχουν χωρίσει και ένας από τους δυο μένει μακριά και χρειάζεται τηλεφωνική ενημέρωση (4) ή τέλος, όταν θέλουν να ενημερώσουν για κάποιο «λεπτό» ζήτημα τους γονείς (5).

¹ βλ. παράρτημα. Ομοίως και για (2), (3) ... (18).

Σύμφωνα με τη γνώμη βέβαια όλων των νηπιαγωγών, οι συναντήσεις με τους γονείς έχουν τα περισσότερα πλεονεκτήματα. Μια νηπιαγωγός τόνισε σχετικά: «Καταλαβαίνω και... βλέπω το πρόσωπό τους την ώρα που τους μιλάω. Πώς δέχονται αυτά που τους λέω για το παιδί τους και αν δω ότι κάποια πράγματα δεν τα δέχονται θέλω να μπορώ να τα διατυπώσω αλλιώς... να ελιχθώ και να αντιμετωπίσω αλλιώς την κατάσταση, να δω πού υπάρχουν τα όριά τους και πού μου επιτρέπουν εγώ να μπω και να παρέμβω».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε επίσης, ότι όλοι οι νηπιαγωγοί προτιμούν να πραγματοποιούν ατομικές και όχι ομαδικές συναντήσεις, μιας και όπως λένε «είναι πιο ιδιαίτερες και πιο προσωπικές». Συγκεκριμένα, μία εξ αυτών παρατήρησε ότι είναι «θέμα προσωπικών δεδομένων... γιατί μπορεί ο γονιός να ρωτήσει και να εισπράξει... τις απαντήσεις χωρίς να έχει ενδοιασμό αν είναι μπροστά κάποιοι άλλοι». Επίσης όλοι δήλωσαν ότι θα ήθελαν οι συναντήσεις με τους γονείς να πραγματοποιούνται στο χώρο του σχολείου μιας και όπως είπε μια νηπιαγωγός, ο χώρος αυτός είναι ένας χώρος που «ο γονιός τον εμπιστεύεται και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός αισθάνεται άνετα ... μπορεί να δείξει κάποιες εργασίες του παιδιού και αυτό είναι πιο εύκολο». Ως προς τη συχνότητα της επικοινωνίας και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, όλοι οι νηπιαγωγοί δήλωσαν ότι δίνουν καθημερινά την ευκαιρία στους γονείς να επικοινωνήσουν μαζί τους. Χαρακτηριστικά, μια νηπιαγωγός παρατήρησε: «Εμείς είπαμε να επικοινωνούν πριν τις 8:30 πμ ή μετά τις 13:00 μμ... έχουν αν θέλουν κάθε μέρα τη δυνατότητα». Αναφέρθηκαν όμως και στην ύπαρξη προ-καθορισμένων συναντήσεων. Σχετικά μια νηπιαγωγός επισήμανε: «Αν γίνει οτιδήποτε, θα γίνει συνάντηση. Το τυπικό του πράγματος, είναι κάθε τέλος του μηνός» και μια άλλη «Στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς θα υπάρξουν τουλάχιστον τρεις συναντήσεις για την ενημέρωση των γονέων».

Αναφορικά με τις δυσκολίες τώρα, στην προσπάθειά τους για επικοινωνία, μία από τις βασικότερες που αναδύθηκαν, είναι η έλλειψη συμμετοχής των γονέων στις ενημερωτικές συναντήσεις. Μια νηπιαγωγός μάλιστα είπε το εξής: «Όσες φορές έχω προσπαθήσει να κάνω συνάντηση κάθε δυο ή τρεις ή τέσσερις μήνες, δεν έρχονται γονείς. Δηλαδή σε μία ή δυο συναντήσεις έρχονται, μετά δεν ξαναέρχονται, δεν ξέρω γιατί.» Επίσης, κάποιες εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν και σε περιπτώσεις όπου κάποιοι γονείς δεν τους δίνουν τις απαραίτητες για αυτούς πληροφορίες σχετικά με το παιδί (6). Οι οχτώ από τους δώδεκα νηπιαγωγούς, δήλωσαν ότι παρατηρούν μια αρνητική στάση στους γονείς των οποίων το παιδί αντιμετωπίζει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα (7), (8). Τέλος, κάποιες δήλωσαν ότι υπάρχουν και γονείς που αμφισβητούν το ρόλο των εκπαιδευτικών (9), (10), οπότε αποφεύγουν την επικοινωνία. Τρεις από τους νηπιαγωγούς σχολίασαν επίσης, κάποιες δυσκολίες που παρατηρούν στους αλλοδαπούς γονείς, οι οποίες σχετίζονται με γλωσσικά προβλήματα των ίδιων των γονέων και οι οποίες δεν τους αφήνουν να συζητήσουν επιτυχώς (11), (12).

Οι δυο τελευταίες ερωτήσεις που έγιναν προς τους εκπαιδευτικούς, αφορούσαν σε ποιους τομείς θέλουν και σε ποιους δε θέλουν τη συνεργασία με τους γονείς. Όλοι οι νηπιαγωγοί του δείγματος φάνηκαν θετικοί στο να συμμετέχουν οι γονείς σε εκδηλώσεις και στο να συνοδεύουν τα παιδιά τους σε εκδρομές. Επίσης, θα ήθελαν τη βοήθειά τους σε έργα που γίνονται στο σχολείο, καθώς και να φέρνουν στο σχολείο υλικά που χρειάζονται τα παιδιά. Επίσης σε όλους άρεσε η ιδέα να συνεργαστούν με τους γονείς στην υλοποίηση σχολικών δράσεων (13). Ακόμα οι εννιά στους δώδεκα νηπιαγωγούς δήλωσαν θετικοί και στη συνεργατική διδασκαλία. Χαρακτηριστικά, μια νηπιαγωγός ανέφερε: «Μου άρεσει πολύ η συνεργατική διδασκαλία» και μια άλλη «Ας πούμε θα μπορούσε να έρθει ένας γονιός να μιλήσει για το επάγγελμά του». Μόνο μία από τις δώδεκα παρουσιάστηκε αρνητική σε

αυτό. Συγκεκριμένα δήλωσε « Το θεωρώ πολύ δύσκολο αυτό να γίνει. Καμιά φορά υπάρχει πρόβλημα ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, πόσο μάλλον με γονείς».

Το μοναδικό θέμα στο οποίο όλοι ήταν αρνητικοί ήταν στην ενασχόληση των γονέων με διοικητικά θέματα. Κάποια νηπιαγωγός μάλιστα σχολίασε: «Πιστεύω ότι όσο αφορά ας πούμε τη διοίκηση του σχολείου οι γονείς δεν πρέπει να εμπλέκονται». Επίσης άλλοι επισήμαναν ότι δεν θα ήθελαν οι γονείς να επεμβαίνουν σε θέματα «δεδομένα», όπως είναι το ωράριο ή τα διαλείμματα (14), (15), καθώς επίσης και σε θέματα που αφορούν την διαδικασία του μαθήματός τους (16), (17). Ναι μεν κάποιες φορές θέλουν την άποψη των γονέων, αλλά δεν θέλουν οι ίδιοι να είναι πιεστικοί και παρεμβατικοί (18).

Συζήτηση-Συμπεράσματα

Όπως ήδη αναφέρθηκε, στην παρούσα έρευνα επιχειρήθηκαν να διερευνηθούν οι απόψεις εκπαιδευτικών και συγκεκριμένα νηπιαγωγών, γύρω από το θέμα της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με τους γονείς των μαθητών. Πραγματοποιήσαμε δώδεκα συνεντεύξεις, τις οποίες και προσπαθήσαμε να αναλύσουμε. Διαβάσαμε τα αυτούσια λόγια αυτού που συμμετείχε και ακολουθήσαμε την τεχνική της ανάλυσης περιεχομένου, ομαδοποιώντας τα σε κατηγορίες σχετικές με τις ερωτήσεις των συνεντεύξεων. Τα ευρήματά μας ήταν ποιοτικά. Συγκεκριμένα, βρέθηκε ότι οι νηπιαγωγοί είναι θετικοί στο να επικοινωνούν με τους γονείς, μιας και πιστεύουν ότι μέσω αυτής της επικοινωνίας ωφελούνται τόσο οι ίδιοι, όσο και οι γονείς, αλλά και το παιδί. Το γεγονός αυτό προκύπτει και από παλαιότερες έρευνες, όπως αυτές των Ματσαγγούρα & Πούλου, (2009) και των Σταμάτη & Κρασσπούλου, (2012).

Οι περισσότεροι νηπιαγωγοί επίσης, δήλωσαν ότι επιδιώκουν την επικοινωνία σε καθημερινό επίπεδο, κατά την προσέλευση και την αποχώρηση των νηπίων, συμπέρασμα με το οποίο συμφωνεί και μια παλαιότερη έρευνα, της Λαλούμη-Βιδάλη, (2008). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε ότι όλοι οι νηπιαγωγοί, έδειξαν προτίμηση στη διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων με τους γονείς, ενώ τόνισαν ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις πχ απουσία παιδιού, θέμα υγείας, διαζύγιο γονιών, «λεπτά ζητήματα συζήτησης», αναγκάζονται να χρησιμοποιούν την τηλεφωνική επικοινωνία και τα ενημερωτικά σημειώματα. Σε ανάλογο συμπέρασμα κατέληξαν επίσης και οι Ματσαγγούρας & Πούλου, (2009), στην έρευνα των οποίων μάλιστα οι συναντήσεις με τους γονείς προτάθηκαν από τους εκπαιδευτικούς, ως ο βασικότερος τρόπος για να υπάρχει ουσιαστική επαφή με τους γονείς, μιας και όπως είπαν τα πλεονεκτήματα των συναντήσεων είναι πολλά. Συμφωνώντας επίσης και με μια άλλη προηγούμενη έρευνα (Λαλούμη-Βιδάλη, 2008), οι εκπαιδευτικοί του δείγματός μας, φαίνεται να επιδιώκουν οι συναντήσεις τους να γίνονται σε ατομικό επίπεδο και μόνο στο χώρο του σχολείου και όχι εκτός για να προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των παιδιών.

Οι νηπιαγωγοί βέβαια δήλωσαν ότι παρά τις προθέσεις τους, δυσκολεύονται να προσεγγίζουν τους γονείς, κάτι που διαφάνηκε και σε μια προηγούμενη έρευνα (Χριστοφοράκη, 2011). Σύμφωνα με αυτούς, οι γονείς δεν έρχονται στις ενημερωτικές συναντήσεις, αλλά και όταν έρθουν, δε μιλούν, ούτε ανοίγονται, ενώ η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών νιώθει ότι κάποιοι, όχι όλοι οι γονείς, αμφισβητούν το ρόλο τους και γι αυτό δεν επιδιώκουν να έρθουν σε επαφή μαζί τους. Ελάχιστοι από το δείγμα μας, επισήμαναν τέλος, ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες και με κάποιους αλλοδαπούς γονείς λόγω των γλωσσικών προβλημάτων των τελευταίων. Η δυσκολία αυτή φαίνεται ότι δεν είναι

καινούρια, μιας και όπως έδειξε και η έρευνα της Χαϊρέτη (2011), οι εκπαιδευτικοί την αντιμετωπίζουν και παλαιότερα.

Τελειώνοντας, πρέπει να αναφερθούμε και στις απόψεις του δείγματός μας, σχετικά με τους τομείς στους οποίους οι εκπαιδευτικοί επιδιώκουν τη συνεργασία με τους γονείς. Η έρευνα μας έδειξε ότι οι εκπαιδευτικοί θέλουν οι γονείς να συμμετέχουν σε σχολικές εκδηλώσεις, δράσεις και προγράμματα που υλοποιεί το σχολείο, να φέρνουν υλικά όταν χρειάζεται και να συνοδεύουν τα παιδιά τους όταν είναι αναγκαίο. Στη συνεργατική διδασκαλία όλοι εκτός από μια νηπιαγωγό, δήλωσαν θετικοί, ενώ αντίθετα οι περισσότεροι δήλωσαν αρνητικοί στην εμπλοκή των γονέων σε θέματα διοικητικά και σε θέματα που αφορούν τη διδασκαλία τους. Σε όμοια αποτελέσματα κατέληξε και η έρευνα των Ματσαγγούρα & Πούλου (2009), στην οποία σε γενικές γραμμές οι εκπαιδευτικοί ήθελαν ο ρόλος των γονιών να είναι απλώς βοηθητικός και όχι παρεμβατικός.

Σε αυτό το σημείο δεν μπορούμε να παραλείψουμε τη συσχέτιση των αποτελεσμάτων μας και με έναν άλλο παράγοντα, το οικολογικό πλαίσιο των σχολείων που έλαβαν μέρος στην έρευνά μας. Σύμφωνα με μια προηγούμενη έρευνα (Μπόνια, 2011), ο συγκεκριμένος παράγοντας φαινόταν να έχει μια επιρροή στη διαμόρφωση των απόψεων των εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί των οποίων το σχολείο ανήκε σε αστική ή αγροτική περιοχή, παρουσιάζονταν πιο θετικοί στην εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία, σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς των σχολείων ημι-αστικής περιοχής, γεγονός το οποίο όμως δεν φάνηκε στη δική μας έρευνα. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί του δείγματός μας είχαν παρόμοια στάση σχετικά με τους τομείς συνεργασίας και μη συνεργασίας, ανεξάρτητα από το οικολογικό πλαίσιο στο οποίο ανήκε το σχολείο τους.

Ηθικά διλήμματα έρευνας.

Σε κάθε έρευνα μπορεί να προκύψουν δεοντολογικά προβλήματα καθώς και ζητήματα ηθικής που φέρνουν τον ερευνητή σε δύσκολη θέση. Στηριζόμενοι στους Cohen & Manion (1994), στη δική μας έρευνα θέλοντας να κερδίσουμε την υποστήριξη των υποψήφιων συμμετεχόντων, τους ενημερώσαμε σχετικά με αυτήν. Οι ίδιοι όφειλαν να γνωρίζουν εξ αρχής σε ποια έρευνα καλούνται να πάρουν μέρος και με ποιο σκοπό. Στη συνέχεια επέλεξαν μόνοι τους αν θέλουν να συμμετάσχουν σε αυτήν. Προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε ένα κλίμα εμπιστοσύνης κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, ώστε οι συμμετέχοντες να νιώθουν την απαραίτητη ασφάλεια. Επίσης, τους διαβεβαίωσαμε για το απόρρητο των απόψεών τους, γι αυτό και διατηρήσαμε την ανωνυμία τους στη διαδικασία της ανάλυσης και της αναφοράς των δεδομένων. Τέλος, δώσαμε μεγάλη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο διατυπώσαμε τις πληροφορίες που λάβαμε, έτσι ώστε αυτές να μην μπορούν να χαρακτηρίσουν και να φωτογραφίσουν κανένα συμμετέχοντα (Creswell, 2011).

Επίσης, προσπαθήσαμε να κρατήσουμε μια αντικειμενική στάση στις συνεντεύξεις, ώστε να μην επηρεάσουμε με τα λόγια μας ή με τη συμπεριφορά μας κανένα συνομιλητή μας, για να μη θέσουμε σε κίνδυνο την αξιοπιστία και την εγκυρότητα της έρευνάς μας (Κακοκέφαλου & Φωκά, 2015). Στόχος μας ήταν να σπάσουμε τον πάγο με τους συμμετέχοντες, ενθαρρύνοντάς τους να εκφραστούν, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή σε αυτά που έλεγαν (Creswell, 2011). Φροντίσαμε να μην ενοχλήσουμε με την παρουσία μας, μιας και οι συνεντεύξεις μας πραγματοποιήθηκαν στον εργασιακό χώρο των συμμετεχόντων, ήμασταν ευγενικοί με σκοπό να μην τους φέρουμε σε δύσκολη θέση και βέβαια δεν

ξεχάσαμε να τους εκφράσουμε την ευχαρίστησή μας για τη συμμετοχή τους στην έρευνά μας.

Αναφορές

- Berger, E. (2004). *Parents as Partners in Education. Families and School Working Together* (6th ed.) New Jersey: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Cohen, L., & Manion, L. (1994). *Research methods in education* (4th ed.). London and New York: Routledge.
- Creswell, J. W. (2011). *Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. Αθήνα: Ίων.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2000). *Handbook of qualitative research* (2η έκδ.). Thousand Oaks, Ca: Sage.
- Epstein, J. L. (1985). Home and school connections in schools of the future: Implications of research on parent involvement. *Peabody Journal of Education*, 62, 18-41.
- Koutrouba, K., Antonopoulou, E., Tsitsas G., & Zenakou, E. (2009). An investigation of Greek teachers' views on parental involvement in education. *School Psychology International*, 30 (3), 311-328.
- Αποστόλου, Ζ., Βελλοπούλου, Α., Καμπεζά, Μ., Μισιρλή, Α., Παπαπάνου, Ι., & Τζαβάρα, Α. (2013). Στάσεις και αντιλήψεις μελλοντικών νηπιαγωγών για τη συνεργασία ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια και για τις επικοινωνιακές τους ικανότητες. Στο Π. Κυπριανός (Επιμ.), *15ο Διεθνές Συνέδριο AIFREF. Οικογένεια, Σχολείο, Τοπικές κοινωνίες: Πολιτικές και Πρακτικές για το παιδί*, 22-26 Μαΐου 2013 (σ. 20-31). Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Βουδούρη, Α., Μπούρας, Α., & Τριανταφύλλου, Ε. (2013). Αντιλήψεις εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη συνεργασία τους με την οικογένεια των μαθητών/τριών τους. Στο Π. Κυπριανός (Επιμ.), *15ο Διεθνές Συνέδριο AIFREF. Οικογένεια, Σχολείο, Τοπικές κοινωνίες: Πολιτικές και Πρακτικές για το Παιδί*, 22-26 Μαΐου 2013 (σ. 51-57). Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Ζηλιασκοπούλου, Δ. (2013). Συνεργασία σχολείου-οικογένειας: πρακτικές ενίσχυσης της επικοινωνίας και αντιμετώπισης των δυσκολιών. Ανακτήθηκε 20/11/2016 από http://www.diapolis.auth.gr/epimorfotiko_uliko/index.php/2014-09-06-09-18-43/2014-09-06-09-35-19/42-c5-ziliask?showall=1
- Κακοκέφαλου, Θ., & Φωκά, Μ. (2015). Συνεργασία σχολείου-οικογένειας: Η οπτική των γονέων, *Διπλωματική Εργασία*, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική ηλικία, Σχολή ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Κιρκιγιάννη, Φ. (2012). Επικοινωνία σχολείου και οικογένειας, *Τα εκπαιδευτικά*, 103-104.
- Λαλούμη – Βιδάλη, Ε. (2008). *Ανθρώπινες σχέσεις & επικοινωνία στην προσχολική εκπαίδευση, από την θεωρία στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Σύγχρονες Εκδόσεις.
- Λέντα, Θ. (2005). Επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, *Διπλωματική εργασία*, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Ματσαγγούρας, Η., & Πούλου, Μ. (2009). «Σχέσεις σχολείου και Οικογένειας. Συγκριτική Παράθεση Απόψεων Εκπαιδευτικών και Γονέων», *Μέντορας*, 11, 27-41.
- Μπόνια, Α. (2011). Η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στη γονεϊκή εμπλοκή στο δημοτικό σχολείο, *Διδακτορική διατριβή*, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2009). *Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Παπούλα, Π., & Θεοφιλίδης, Χ. (2008). Ανατομία της επικοινωνίας μεταξύ νηπιαγωγών και γονέων: Μελέτη Περίπτωσης, *Πρακτικά 10ου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου*.
- Παρασκευόπουλος, Ι. (1993). *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας*, (Τόμος Β). Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. (2013). Σύνδεση σχολείου-οικογένειας και το ζήτημα της μεταξύ τους συνεργασίας: Κριτική παρουσίαση βασικών θεωρητικών μοντέλων. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 1(1).

- Σταμάτης, Π., & Κρασοπούλου, Α. (2012). Επικοινωνία νηπιαγωγείου και οικογένειας: διερευνώντας απόψεις γονέων σε νηπιαγωγεία της Ρόδου, *Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.)*, 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, 5-7 Οκτωβρίου 2012.
- Σταμάτης, Π. Ι. (2009). *Παιδαγωγική επικοινωνία στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- Συμεού, Λ. (2006). Εγκυρότητα και Αξιοπιστία στην Ποιοτική Έρευνα: Το παράδειγμα μιας έρευνας για τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας, *9^ο Παγκύπριο Συνέδριο Παιδαγωγικής Εταιρίας Κύπρου*, 2-3 Ιουνίου, Λευκωσία.
- Χαιρέτη, Χ. (2011). Οικογένεια-Νηπιαγωγείο-Δημοτικό: Μια εκπαιδευτική μηχανική προσέγγιση της μετάβασης, *Διπλωματική Εργασία*, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Χριστοφοράκη, Σ. (2011). Αντιλήψεις γονέων και εκπαιδευτικών για τις σχέσεις σχολείου-οικογένειας, *Διπλωματική εργασία*, Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Παράρτημα

Ερωτήσεις συνέντευξης.

- i. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να επικοινωνεί μια νηπιαγωγός με τους γονείς των μαθητών της; Αν ναι, γιατί;
- ii. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα οφέλη για εσάς σαν νηπιαγωγό με το να επικοινωνήσετε με έναν γονιό;
- iii. Ποια τα οφέλη για τους γονείς;
- iv. Ποια τα οφέλη για το παιδί;
- v. Την επιδιώκετε στην καθημερινότητά σας την επικοινωνία με τους γονείς και πόσο συχνά;
- vi. Ποια μορφή επικοινωνίας προτιμάτε; Τηλεφωνική, e-mails, ενημερωτικά σημειώματα ή διεξαγωγή συναντήσεων με τους γονείς;
- vii. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα που θεωρείτε ότι έχει αυτή η μορφή επικοινωνίας σε σχέση με τις υπόλοιπες;
- viii. Προτιμάτε ατομικές ή ομαδικές συναντήσεις; (Αν προτιμούν συνάντηση)
- ix. Σε ποιο χώρο προτιμάτε να την πραγματοποιείτε; (Αν προτιμούν συνάντηση)
- x. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε στην προσπάθειά σας να επικοινωνήσετε με τους γονείς;
- xi. Υπάρχουν εμπόδια που αφορούν τη γλώσσα αλλοδαπών γονέων;
- xii. Όσο αφορά τη συνεργασία με τους γονείς την επιδιώκετε; Θέλετε να υπάρξει εμπλοκή του γονιού στην εκπαιδευτική διαδικασία και σε ποιους τομείς;
- xiii. Υπάρχει κάποιος τομέας στον οποίο δεν θα θέλατε την εμπλοκή των γονιών;

Σχετικά αποσπάσματα απαντήσεων

- (2): «Την τηλεφωνική, τη χρησιμοποιώ, μόνο όταν το παιδί δεν αισθάνεται καλά».
- (3): «Με το τηλέφωνο, έχουν γίνει κάποιες ενημερώσεις γονέων, αλλά κυρίως όταν είχαν μεγάλα διαστήματα αποχής τα παιδιά».
- (4): «Στην περίπτωση που υπάρχουν διαζευγμένοι γονείς, που ο ένας μένει εδώ και ο άλλος Βόρεια Κέρκυρα, για παράδειγμα και έχει και αυτός δικαίωμα να μάθει για το παιδί του, χρησιμοποιώ και κάποιες φορές το τηλέφωνο».

- (5): «Σημειώματα, πάντα αφήνουμε, αν υπάρχει κάποιο πρόβλημα σχετικά με κάποιο «λεπτό» θέμα, ας πούμε ψείρες».
- (6): «Η δεύτερη δυσκολία, είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης που παρατηρούμε σε κάποιους γονείς, όχι σε όλους. Δεν έχουν την εμπιστοσύνη να μας πουν προσωπικά δεδομένα του παιδιού, που εμείς οφείλουμε να γνωρίζουμε, εάν πραγματικά θέλουν να βοηθήσουμε το παιδί τους».
- (7): «Επίσης κάποιοι γονείς δεν θέλουν να ανοιχτούν, να μιλήσουν για κάποια προβλήματα που έχει το παιδί τους».
- (8): «Όταν έρχεσαι αντιμέτωπος επίσης με καταστάσεις που χρειάζεται να καλέσεις και άλλους φορείς πχ ΚΕΔΔΥ, δεν ξέρεις πολλές φορές πώς να το διαχειριστείς, γιατί δεν θέλει να το ακούσει αυτό ο γονέας. Δεν θέλει να το αποδεχτεί, βρίσκεται σε μια άρνηση».
- (9): «Επίσης, πολλοί γονείς δεν αναγνωρίζουν ως βαθμίδα εκπαίδευσης το νηπιαγωγείο. Οπότε όταν ξεκινάς να του μιλάς, ο γονέας, λέει ότι είμαστε «διασκεδαστήριο», γιατί το έχω ακούσει πολλές φορές αυτό και σου λέει όταν μεγαλώσει το παιδί μου, θα το αντιμετωπίσω το όποιο πρόβλημα υπάρχει».
- (10): «Επίσης υπάρχουν και γονείς που θεωρούν ότι είμαστε «διασκεδαστές», οπότε γιατί να μας ακούσουν. Μας απαξιώνουν ως ολόκληρη βαθμίδα».
- (11): «Είναι βέβαια και θέμα η γλώσσα, κάποιοι δεν χειρίζονται καλά τη γλώσσα. Ίσως για αυτό να μην μιλούν ή ντρέπονται».
- (12): «Επειδή το συγκεκριμένο σχολείο είναι δίγλωσσο σε πάρα πολύ μεγάλο ποσοστό, υπάρχει τέτοια δυσκολία. Ασφαλώς. Σε αυτές τις περιπτώσεις καλείς έναν απ'τους δυο γονείς που μιλά ελληνικά, γιατί είναι τρομερά εύκολο να παρεξηγηθείς, επειδή δεν σε καταλαβαίνει».
- (13): «Στους γονείς επιτρέπω, να βοηθούν όταν είναι για να συνοδεύουμε εκτός σχολείου κάποιες εκδρομές, οι οποίες δεν δικαιολογούνται... Επίσης, θα μου άρεσε να κάνω συνεργατική διδασκαλία μαζί τους... Επίσης θα μου άρεσε να συμμετέχουν και αυτοί σε διάφορες εκδηλώσεις που κάνουμε ή σε κάποιες κατασκευές μέσα στο σχολείο».
- (14): «Δεν δέχομαι την επέμβαση του γονιού, γιατί έχουμε και εμείς ένα ωράριο συγκεκριμένο. Είμαι τυπική, θα έλεγα».
- (15): «Όπως επίσης δεν θέλω να παρεμβαίνουν και να απαιτούν πράγματα, όπως να μη βγούμε διάλειμμα.... Ε, αυτά δε γίνονται».
- (16): «Δεν θα ήθελα να παρέμβει στο έργο μου».
- (17): «Θα ήθελα να συμμετέχουν μέχρι το σημείο που γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν. Δηλαδή στα δικά μας χωράφια δεν θα ήθελα να μπαίνουν».
- (18): «...να είναι βοηθητικός ο ρόλος του, όχι παρεμβατικός... Εγώ το γονιό τον θέλω βοηθητικό, τον αρχηγικό ρόλο τον θέλω εγώ, να έχω τον πρώτο λόγο εγώ και τα παιδιά μου μέσα στην τάξη και απλώς να είναι βοηθητικός ο ρόλος του, όχι όμως πάρα πολύ ενεργητικός».